QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

MHALLEF

ONOR. LORRAINE SCHEMBRI ORLAND
LL.D., M.Jur. (Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.

Seduta ta' nhar l-Erbgha, 20 ta' Jannar 2016

Kawza Numru : 2
Rikors Revoka Numru : 744/2015/LSO

Wara mandat ta' sekwestru numru 1235/15 fl-ismijiet:

Gaetano Abdilla u martu Mary Abdilla

vs

Bianco Charles u Western Company Limited

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ir-rikors ta' Charles Bianco (ID. 44368(M)) u Western Company Limited (C 19994) datat 4 ta' Awwissu 2015 fejn espona: -

Illi l-esponent ghadu kif gie notifikat b'mandat ta' sekwestru fl-ismijiet premessi fejn is-sekwestrant qieghed jikkawtela ammont ta' €116,871.62 bilanc ta' self u imghaxijiet kummercjali dovuti mis-sekwestranti flimkien lis-sekwestranti.

Illi l-esponent jirrileva umilment illi hemm lok li dan il-mandat jigi revokat *in toto* u anke lok ghal kundanna ta' hlas ta' penali fil-konfront tas-sekwestrant u dan ghas-segwenti ragunijiet:

Illi mill-ewwel ghandu jinghad illi ser jirrizulta illi bejn il-kontendenti qatt ma kien hemm self u allura ser jirrizulta illi dan il-mandat m'huwiex gustifikat anke *prima facie stante* li huwa bbazat fuq bazi legali u fattwali inezistenti.

Illi in effetti li gara kien illi l-esponent (li jahdem fost affarijiet ohra ta' *dealer* tal-karozzi) huwa kreditur ta' xi persuni li xtraw vetturi minghandu u fuq dan id-dejn gew mahruga numru ta' kambjali. L-esponent kien iggira dawn il-kambjali favur terza persuna.

Illi jrid jigi enfasizzat pero` li dan sehh iktar minn madwar tlettax-il snin ilu u *se mai* kwalunkwe pretenzjoni li s-sekwestrant jista' kellu kontra l-esponent ormaj hija

altroche preskritta. Jekk il-pretenzjoni, kif jirrizulta *prima facie* mill-mandat, hija "self allura hija preskritta *a tenur* ta' l-artikolu 2156(d) u (e) tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi apparti minn hekk l-esponent qatt ma gie interpellat sabiex ihallas l-ammont li qed jigi pretiz mis-sekwestrant. Fil-fatt l-ahhar interpellanza saret permezz ta' ittra ufficjali ipprezentata fl-14 ta' Dicembru 2011. Minn dakinhar sal-lum qatt ma saret imqarr ittra interpellatorja. F'dan is-sens ghalhekk hemm anke lok ghall-kundanna ta' hlas ta' penali *a tenur* ta' l-artikolu 836(8)(b) tal-Kap. 12. Dan huwa aktar enfasizzat mit-trapass ta' zmien li jirrizulta evidenti u ghalhekk hija s-sottomissjoni tal-ezekutat li ghalkemm skont il-gurisprudenza nostrana din il-kundanna hija fakoltattiva, jezistu l-estremi tal-ligi f’ dan ir-rigward.

Illi fil-frattemp l-esponent qieghed isofri pregudizzju. L-esponent huwa negozjant u huwa anke *dealer* tal-karozzi. Bil-kontijiet kemm tieghu u kif ukoll tas-socjeta' tieghu Western Company Limited issekwestrati huwa ma jistax jiggestixxi n-negozju tieghu u qed isofri pregudizzju kbir.

Ghaldaqstant l-esponenti jitolbu umilment li din l-Onorabbli Qorti jogghobha:

1. Thassar il-mandat ta' sekwestru kawtelatorju nru: 1235/15 fl-ismijiet premessi, u dan *a tenur* tal-artikoli l-artikoli 836(1)(b), 836(1)(d) u l-artikolu 836(1)(f) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

2. Tiddikjara illi qabel ma gie intavolat il-mandat odjern ma saret l-ebda interpellanza ghall-hlas tal-ammont dovut fi zmien hmistax-il gurnata qabel il-prezentata tal-mandat u konsegwentement tordna l-hlas ta' penali *ai termini* tal-artikolu 836(8)(b) tal-Kapitoli 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

3. Fin-nuqqas, jekk il-Qorti thoss illi ma jippersistux ic-cirkostanzi li jimmeritaw l-akkoljiment tal-ewwel tliet talbiet allura tordna li-sekwestrant, *a tenur* tal-artikolu 838A tal-Kap 12 sabiex taghti, fi zmien stabbilit mill-Qorti, garanzija xierqa ghall-hlas tal-penali li tista' tigi mposta u ta' danni u imghax, u, fin-nuqqas, li tnehhi l-att kawtelatorju.

Bl-ispejjez.

Rat li dan ir-rikors gie appuntat ghas-smigh ghas-seduta tad-29 ta' Settembru 2015.

Rat ir-risposta ta' Gaetano Abdilla (255MM) u martu Mary Abdilla (1057M) datata 19 ta' Ottubru 2015 (fol 14) fejn esponew :

1. L-esponenti <u>jopponu</u> ruhhom ghat-talba ta' Charles Bianco u Western Company Limited ghat-thassir tal-mandat ta' sekwestru numru 1235/2015. Dan peress li l-mandat ta' sekwestru kawtelatorju fl-ismijiet premessi, <u>li warajh sal-lum baqa' ma sar ebda depozitu minn flejjes tas-sekwestrati,</u> huwa l-uniku mod li ghandhom l-esponenti biex jikkawtelaw il-pretensjoni taghha kontra Bianco u Western Company Limited, liema pretensjonijiet diga' gew

dedotti b'kawza fl-ismijiet premessi pendenti quddiem din il-Qorti, kif presjeduta.

Fatti

2. L-esponent Gaetano Abdilla ghandu, flimkien ma' hutu, negozju tal-barrieri, u jaghmel ukoll negozju fil-proprjeta'.

3. Fis-sena 2000, l-awditur tal-kumpaniji tieghu Renald Micallef (illum avukat) kien talab lill-esponent jislef Lm30,000 (€69,881.20) lil klijenti ohra tieghu, ir-rikorrenti Charles Bianco u l-kumpanija tieghu Western Company Limited, b'imghaxijiet kummercjali. Skont ma Micallef kien qal lill-esponent, dawn kellhom bzonn il-flus ghan-negozju taghhom fil-bejgh tal-karozzi.

Sa dak iz-zmien, l-esponent ma kienx jafu lir-'rikorrent Charles Bianco, u sar jafu ghall-ewwel darba meta introducieh mieghu Dr. Renald Micallef.

5. L-esponent dak iz-zmien, b'fiducja f' Dr Micallef, kien accetta li jislef lir-rikorrenti l-flus li kellhom bzonn, b'imghaxijiet kummercjali.

6. Il-flus mislufa l-esponent ghaddiehom lil Dr Renald Micallef biex jghaddihom lir-rikorrenti, bi tliet cekkijiet datati 21 ta' Awwissu 2000 (kopja annessa, Dok. A). Dawn ic-cekkijiet issarrfu mill-istess Micallef fil-25 ta' Awwissu 2000.

7. Dak iz-zmien ma kienet saret ebda skrittura bejn il-partijiet. Biex iserrah mohh l-esponent, Dr Renald Micallef kien ha u zamm ghandu diversi kambjali li r-rikorrenti kellhom favur taghhom ghall-hlas ta' bilanci ta' prezzijiet ta' karozzi mibjugha minnhom, u liema ammonti kienu dovuti lilhom mit-terzi akkwirenti ta' dawn il-vetturi. L-arrangament bejn il-partijiet kien li, meta Charles Bianco jircievi l-hlas ta' dawn il-kambjali minghand it-terzi, jghaddi l-hlas lil Dr Renald Micallef, li jirritornalu l-kambjali mhallsa, u mbaghad Dr Micallef jghaddi dak l-istess hlas lill-esponent akkont tal-kapital misluf, u l-imghaxijiet. Il-hlas tad-drittijiet professjonali lil Dr. Micallef ghal dan l-inkarigu baqghu dovuti mir-rikorrenti.

8. Bejn is-sena 2000 u s-sena 2006, l-esponenti ircevew is-segwenti hlasijiet minghand Dr Renald Micallef f'isem ir-rikorrenti:

30 ta' Settembru 2000	Lm332.18
30 ta' Novembru 2000	Lm409.56
28 ta' Frar 2001	Lm589.73
30 ta' April 2001	Lm178.45
31 ta' Lulju 2001	Lm510.94
31 ta' Lulju 2002	Lm1636.06
28 ta' Frar 2006	Lm9596.31
30 ta' Gunju 2006	Lm1179.42

31 ta' Lulju 2006	Lm92.42
31 ta' Awwissu 2006	Lm92.42
30 ta' Settembru 2006	Lm92.42

31 ta' Ottubru 2006	Lm92.42
30 ta' Novembru 2006	Lm92.42
31 ta' Dicembru 2006	Lm92.42 (Dok. B)

9. Fl-2006, Dr Renald Micallef laqqa' lill-partijiet fl-ufficcju tieghu, u fil-prezenza ta' kollega tieghu Hector Spiteri, informa lill-partijiet li ma kienx aktar dispost jamministra l-hlasijiet lura ta' dan is-self. B'ittra tal-1 ta' Marzu 2006 (Dok. C), Dr. Micallef gharraf lir-rikorrent Charles Bianco bis-somma li kien fadallu jhallas lill-esponenti. Din l-ittra l-esponent iffirmaha fil-prezenza tar-rikorrent Charles Bianco. Sussegwentement, Dr Micallef ikkonsenja l-kambjali li kien fadallu fil-pussess tieghu lill-esponent.

10. Bejn il-partijiet, qatt ma saret ebda skrittura ta' cessjoni ta' kreditu.

11. Wara Marzu 2006, ir-rikorrenti ghaddew b'kollox 7 pagamenti ohra lill-esponenti, u ghalkemni Charles Bianco verbalment kien impenja ruhu mal-esponent li jhallas il-bilanc sal-ahhar tas-sena 2006, baqghu ma hallsu xejn aktar.

12. Permezz ta' ittra ufficjali tal-14 ta' Dicembru 2011 (Dok. D), l-esponenti interpellaw lir-rikorrenti jhallsuhom il-bilanc tal-kapital u l-imghaxijiet sa dakinhar. Din l-ittra kienet notifikata fis-17 ta' Dicembru 2011, u b'nota responsiva tal-20 ta' Dicembru 2011 (Dok. E), ir-rikorrenti rrespingew din il-pretensjoni bhala infondata fil-fatt u fid-

dritt, minghajr ma taw ragunijiet ghalxiex ma kellhomx ihallsu dak mitlub.

13. Sal-lum, l-esponenti ghadhom ma gew notifikati b'ebda cedola ta' depozitu ta' flejjes appartenenti lir-rikorrenti wara dan il-mandat ta' sekwestru, u ghalhekk ghad m'ghandhom ebda garanzija ghall-hlas tal-ammont mitlub, u hekk dovut. L-ammont shih dovut illum jirrizulta mill-i*statement* anness (Dok. F).

14. Minn verifika li ghamlu l-esponenti mat-terzi debituri tar-rikorrenti fuq kambjali li ghadhom fil-pussess tal-esponenti, jirrizultalhom li r-rikorrenti rcevew huma, u zmien ilu, il-hlasijiet ta' dawn il-kambjali.

Bazi Legali ghat-Talba taht l-Art. 836 tal-Kap. 12

15. Ir-rikorrenti jibbazaw it-talba taghhom ghat-thassir ta' dan il-mandat fuq **l-art. 836(1) (b), (d) u (f)** tal-Kap. 12 ghal tliet ragunijiet:

(a) li ma kien hemm ebda self bejn il-partijiet, u jekk kien hemm self, it-talba ghall-hlas hija llum preskritta;

(b) ir-rikorrenti qatt ma gew interpellati jhallsu qabel sar dan il-mandat;

(c) dan il-mandat qed jaghmel hsara lir-rikorrenti ghaliex ma jistghux jiggestixxu n-negozju taghhom.

Relazzjoni Guridika bejn il-Kontendenti

16. Huwa immedjatament car li r-rikorrenti qed joqoghdu lura milli jaghtu spjegazzjoni legali ghar-relazzjoni taghhom mal-esponenti. Filwaqt li ma jichdux li rcevew flus minghandhom b'obbligi ta' rifuzjoni, huma jghidu li dan ma kienx self, u li *'li gara kien illi l-esponent (li jahdem fost affarijiet ohra ta' dealer tal-karozzi) huwa kreditur ta' xi persuni li xtraw vetturi minghandu u fuq dan id-dejn gew mahruga numru ta' kambjali. L-esponent kien iggira dawn il-kambjali favur terzapersuna'.*

Sussegwentement, imbaghad, ir-rikorrenti jghidu li *'Jekk il-pretensjoni, kif jirrizulta prima facie mill-mandat, hija 'self allura hija preskritta'.*

17. Kjarament, ir-rikorrenti qed jaghzlu li **jilaghbu bid-diskors** biex jaharbu mill-obbligi taghhom. Imkien ma semmew il-hlasijiet li ghaddew lill-esponenti fuq dan is-self, u mkien ma jghidu allura, jekk ma kienx self, x'kien il-kuntratt ta' bejniethom, li b'rizultat tieghu hadu Lm30,000 minghand l-esponenti, aktar minn 15-il sena ilu, u li fuqu effettwaw diversi hlasijiet ta' imghax, u parti zghira mill-kapital.

18. Kwantu ghall-preskrizzjoni, l-esponenti qed jannettu ma' dan ir-rikors il-prova tal-ahhar hlas li rcevew minghand ir-rikorrenti fil-31 ta' Dicembru 2006, flimkien mal-ittra ufficjali interpellatorja li pprezentaw fil-11 ta' Dicembru 2006, li kienet notifikata lilhom qabel ghalqu hames snin

mill-ahhar hlas effettwat minnhom. Ghalhekk, anke d-difiza bazata fuq l-art. 2156 minhabba fi preskrizzjoni hija infondata.

19. Kwantu ghall-ammont mitlub, l-esponenti elenkaw aktar 'il fuq l-ammont misluf originarjament, xi thallas u kif gew imputati l-hlasijiet, u l-bilanc dovut illum. Ghalhekk il-pretensjoni tal-esponenti tirrzulta *prima facie* gustifikata.

Kif inghad fid-decizjoni **Desmond Stanley Stuart** vs **Therese Mangion Galea** (Prim'Awla, 29.7.2005, citata fid-decizjoni **James Hawkins vs Seasus Ltd,** Prim'Awla, 8.10.2015), *"Il-htigijiet tal-ligi procedural: titlob sabiex persuna tista' tohrog Mandat kawtelatorju huma li (a) jkollha pretensjoni ta' dritt kontra l-persuna li dwarha jinhareg il-Mandat; (b) li ssir kawza li fiha tigi mistharrga sewwasew dik il-pretensjoni ta' dritt; (c) li l-Mandat irid ikun ihares ir-rekwiziti mitluba mil-ligi dwar il-hrug tieghu u (d) li tali Mandat jinhareg u jigi ezegwit taht ir-responsabbilta` tal-persuna li tkun talbitu."*

"'*Dak li trid taghmel il-Qorti f'din il-procedura huwa biss li tezamina prima facie jekk min hareg il-mandat kellux pretensjoni legali ghall-istess, u dan indipendentement jekk tali pretensjoni hijiex fondata jew le, peress li dan l-ahhar ezami jifforma l-mertu tal-kawza, li din il-Qorti bil-procedura premessa, owjament ghandha thalli* fil-gudizzju taghha, jew ta' Qorti ohra, ghall-ezitu tal-kawza." ***(P.J. Sutters Company Limited vs Concept Limited -*** *P.A. 10 ta' Mejju 2001; u* ***Visa Investments Ltd vs Blye Engineering Co.***

***Ltd** - P.A. 7 ta' Frar 2001)'* **(CMK Assets vs Beacon Limited et,** Prim'Awla, 15.9.2015).

B'hekk, il-htigijiet tal-ligi ghall-hrug tal-mandat ta' sekwestru fl-ismijiet premessi huma lkoll sodisfatti.

Interpellanza

20. Mhux minnu li r-rikorrenti ma kinux jafu bil-pretensjoni tal-esponenti ghall-hlas, u lanqas ma huwa minnu li l-esponenti *ssorprendewhom* b'dawn il-mandat u l-kawza prezentati kontestwalment.

Il-verita' hija li l-esponenti ssaportew fuq li ssaportew, u stennew kemm felhu, biex ir-rikorrenti jersqu huma li jhallsu, minghajr proceduri gudizzjarji, li jfissru aktar spejjez. Issa, wara kwazi 9 snin, l-esponenti ma setghux jistennew aktar, u ma kellhomx triq ohra hlief li jmexxu b'din il-kawza.

21. Ir-rikorrenti kienu mgharrfa b'zewg interpellanzi separati, fuq medda ta' aktar minn hames snin, bil-pretensjonijiet tal-esponenti, l-ewwel b'ittra ta' Renald Micallef li kien it-terz intermedjarju li ghaqqad dan in-negozju, lura f’ Marzu 2006, u mbaghad bl-ittra ufficjali tal-11 ta' Dicembru 2011. Certament, wara r-risposta legali tar-rikorrenti bl-ittra ufficjali responsiva, u wara li ghal kwazi erba' snin ohra baqghu ma hallsu xejn, l-esponenti ma kellhomx ghalfejn jergghu jinkorru l-ispiza ta' aktar interpellanzi, meta kien car li r-rikorrenti ma kinux ser

ihallsu dak dovut minnhom, u lanqas jiggarantixxu l-hlas, jekk mhux bi proceduri gudizzjarji.

Pregudizzju lir-Rikorrenti

22. Kif ga inghad, l-esponenti ma gew mgharrfa b'ebda depozitu li sar favur taghhom, wara s-sekwestru fl-ismijiet premessi, minn flejjes tad-debituri. Li jfisser li d-debituri rikorrenti m'ghandhomx flejjes depozitati mas-sekwestratarji, u jekk hu hekk, dan il-mandat mhux ta' pregudizzju ghalihom.

Inoltre, il-fatt li s-sekwestratarji, li huma l-banek principali f' Malta, m'ghandhomx flejjes tar-rikorrenti, jissostanzja l-biza' tal-esponenti li r-rikorrenti hadu hsieb hbew l-assi taghhom biex l-esponenti ma jkollhomx mod, jew minn fejn, jithallsu dak dovut lilhom fl-eventwalita' ta' gudizzju favorevoli ghalihom kontra l-istess rikorrenti.

23. Ir-rikorrenti lanqas ma offrew garanzija xierqa, u bizzejjed, minflok dan il-mandat, biex jiggustifikaw it-talba taghhom ghat-thassir tieghu. Dan juri bic-car kemm l-interess tar-rikorrenti huwa li jehilsu mill-effetti ta' dan il-mandat minghajr ma jipprovdu l-icken kawtela favur l-esponenti ghall-pretensjoni taghhom, b'mod li dawn jistghu jserrhu rashom li, f' kaz ta' gudizzju favorevoli ghalihom, ikunu jistghu jezegwixxu minghajr diffikulta'.

Talba ghall-Hlas ta' Penali jew Garanzija ghall-Penali

24. Lanqas ma tirrikorri f'dan il-kaz xi wahda mir-ragunijiet elenkati fl-art. 836(8) ghall-hlas tal-penali.

L-esponenti pprezentaw il-kawza fil-mertu, incidentalment appuntata ghat-3 ta' Novembru 2015 quddiem din il-Qorti kif presjeduta, kontestwalment mal-mandat ta' sekwestru, wara l-interpellanza ufficjali tal-11 ta' Dicembru 2011, li bir-risposta ufficjali tar-rikorrenti li segwietha, kristallizat il-kwistjoni bejn il-partijiet.

Bil-fatti kif fuq riportati, sostenuti bid-dokumentazzjoni rilevanti *prima facie* annessa, l-esponenti jidhrilhom li ggustifikaw kif misthoqq il-htiega tal-att kawtelatorju, u li ghandhom biza' gustifikata li r-rikorrenti qed jahbu l-assi taghhom biex l-esponenti jibqghu ma jithallsux.

Konsegwentement, la hemm lok illum ghall-hlas tal-penali, u lanqas jista' jkun hemm lok ghall-hlas taghhom fil-futur li jimmerita xi ghoti ta' garanzija fir-rigward *a tenur* tal-art. 838Atal-Kap. 12.

25. Ghal dawn ir-ragunijiet kollha, din il-Qorti ghandha tichad it-talbiet tar-rikorrenti ghat-thassir tal-mandat ta' sekwestru fl-ismijiet premessi, u ghall-hlas jew garanzija ghall-penali.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma l-Hamis, 10 ta' Dicembru 2015 (fol 37) fejn meta ssejhet il-kawza dehru l-partijiet assistiti. Il-Qorti semghet it-trattazzjoni tar-rikors minn Dr Malcolm Pace u minn Dr Pawlu Lia, liema trattazzjoni giet

registrata fuq is-sistema eletronika. Ir-rikors gie differit ghal digriet finali ghall-20 ta' Jannar 2016 fid-9:30a.m.

Hadet konjizzjoni tal-provi prodotti.

II. KONSIDERAZZJONIJIET

Illi dan hu rikors ghar-revoka ta' mandat ta' sekwestru kawtelatorju bin-numru 1235/15 li nhareg mill-intimat ezukutanti Gaetano Abdilla biex jikkawtela l-pretensjonijiet tieghu kontra Bianco u Western Co. Ltd.

Ikkonsidrat li r-rikorrenti qed jitolbu t-thassir ta' Mandat ta' sekwestru premess billi ssottomettew li ma kien hemm l-ebda self bejn il-partijiet, u ghalhekk dan il-mandat mhuwiex gustifkat *prima facie*. Inoltre jekk il-pretensjoni hija abbazi ta' self, gie sostnut li dan hu preskritt *ai termini* tal-artikolu 2156(d) u (e) tal-Kap 16, u gie sostnut ukoll li Charles Bianco qatt ma gie nterpellat hlief bl-ittra ufficjali tal-14 ta' Dicembru 2011 (fol 4 tal-process).

Konsiderazzjoni ta' Dritt:

Illi dan ir-rikors qed isir abbazi tal-**artikolu 836 (1) (b),(d), u (f) tal-Kap 12** li jipprovdi:

*"**836.** (1) Minghajr ebda pregudizzju ghal kull jedd iehor that dan il-Kodici jew kull ligi ohra, l-intimat li jkun inhareg att kawtelatorju kontrih jista' jaghmel rikors lill-qorti li tkun harget l-att kawtelatorju, jew inkella jekk tkun saret kawza, jista' jaghmel rikors lill-qorti li tkun qeghda titratta dik il-kawza li fih jitlob l-att kawtelatorju jigi revokat, sew ghal*

kollox jew f'parti minnu, ghal xi wahda minn dawn ir-ragunijiet li gejjin:

(b) li wahda mill-htigijiet tal-ligi ghall-hrug tal-att kawtelatorju ma tkunx ghadha fil-fatt tezisti,

(d) jekk jintwera li l-ammont mitlub ma jkunx 'prima facie' gustifikat jew ikun eccessiv; jew

(f) jekk jintwera li fic-cirkostanzi ma jkunx ragonevoli li jinzamm fis-sehh l-att katelatroju jew parti minnu jew li dan l-att jew parti minnu mhuwiex aktar mehtieg jew gustifikabbli."

Illi kif inghad bosta drabi fi proceduri bhal dawn, l-istharrig li ghandha taghmel il-Qorti huwa biss wiehed *prima facie* u dan ghaliex il-mertu jmissu jigi mistharreg fil-kawza proprja bejn il-partijiet (Ara P.A. (RCP 7 ta' Frar 2001 (**"Visa Investments Ltd. vs Blye Engineering Co. Ltd."**).

Ghalhekk dak li l-Qorti trid tasal ghalih f'dawn il-proceduri ma ghandu bl-ebda mod jitqies li jkun qieghed isir xi gudizzju fil-mertu. L-istharrig mehtieg fi procedura bhal din huwa marbut ma' ezami x'aktarx formali ta' l-att li tieghu qieghed jintalab ir-revoka. Il-Qorti ghandha tistharreg li r-rekwiziti mitluba mil-ligi ghall-hrug tal-mandat jidhru mill-att innifsu u li dan ma nharigx b'mod abbuziv. (Ara Kumm. GMA 23 ta' Gunju 1994: **"Paul Hili et vs Dr. Joselle Farrugia nomine et"**). Illi dan ifisser illi l-Qorti ghandha tistharreg fl-ewwel lok jekk jirrizultax mad-daqqa t'ghajn li r-rikorrent ezekutant ghandu bazi ta' pretensjoni. Il-Qorti trid tkun gwidata mill-principju li d-dritt ghal azzjoni gudizzjarja

ma ghandux jigi mxejjen jew imgarrab b'leggerezza u l-iehor daqstant siewi li huwa dritt li persuna thares l-interessi taghha sakemm il-jedd sostantiv kkontestat jigi definit minn Qorti. ("**Vincent Mercieca vs George Galea**" – P.A. (RCP) 29 ta' Novembru 2001; **"Technobroadcast s.r.l. vs Mediterranean Broadcasting Limited"** - P.A. (RCP) 5 ta' Gunju 2007).

Il-Qorti ser tghaddi biex tezamina is-subartikli citati mir-rikorrent fid-dawl tal-fatti li ghandha quddiemha.

L-Art. 836(1)(b)

Din id-dispozizzjoni skont il-kliem uzat fiha, giet imfissra bhala referenza ghal xi wahda mill-htigijiet tal-ligi ghall-hrug tal-att kawtelatorju li kienet tezisti filwaqt tal-hrug tal-istess Mandat, ma baqghetx tezisti izjed. Ghalhekk, jekk wiehed irid jimxi ma' tali tifsira, wiehed irid juri li l-htiega ghall-hrug tal-Mandat trid tkun naqset wara li nhareg l-att.

Illi l-htigijiet li l-ligi procedurali titlob sabiex persuna tista' tohrog Mandat kawtelatorju huma li (a) jkollha pretensjoni ta' dritt kontra l-persuna li dwarha jinhareg il-mandat; (b) li (flimkien mal-att jew fi zmien preskritt wara) ssir kawza li fiha tigi mistharrga sewwasew dik il-pretensjoni ta' dritt, (c) li l-Mandat irid ikun ihares ir-rekwiziti mitluba mil-ligi dwar il-hrug tieghu u (d) li tali Mandat jinhareg u jigi esegwit taht ir-responsabbilta` tal-persuna li tkun talbitu.

Fil-kaz in ezami, jigi ritenut, li r-rikorrent ma ndikax li wiehed minn dawn il-kweziti rikjesti mil-ligi huwa nieqes u

lanqas jirrizultalha tali kwezit mill-atti ezebiti. Ghalhekk, il-Qorti ser tiskarta l-ewwel raguni migjuba mir-rikorrent.

L-Artikolu 836(1)(d)

Fil-kawza **"Casino-For-Me limited vs Chartwell Games (Malta) Limited"** (P.A. (A.L.) 5 ta' Settembru 2008 inghad li bid-disposizzjoni tal-artikolu 836 (1)(d) dak li ghandu jigi ezaminat huwa jekk mad-daqqa t'ghajn ir-rikorrenti ezekutant ghandux bazi ta' pretensjoni ("fumus juris"). Persuna ghandha dritt li tikkawtela l-interessi taghha u dan sakemm il-pretensjoni dwar id-dritt sostantiv tigi eppurata u deciza fil-kawza proprja bejn il-partijiet.

Fil-kaz in ezami, r-rikorrent sostna li l-mandat in kwistjoni mhuwiex gustifikat *stante* li huwa bbazat fuq bazi legali inezistenti. Huwa jakkampa fuq il-fatt li l-allegat self m'ezistiex bejn il-partijiet *stante* li Charles Bianco bhala *dealer* tal-karozzi kien kreditur ta' xi nies li xtraw vetturi, u ggira l-kambjali fuq terza persuna, certu Dr. Ronald Micallef. Ir-rikorrent kwindi sostna li d-dokumenti tal-allegati hlasijiet li saru lill-intimat mhumiex pagamenti mir-rikorrent ghall-intimat. Mill-atti li ghandha quddiemha l-Qorti ma jirrizultax li ntwera mir-rikorrent li l-ammont pretiz mhux *prima facie* gustifikat jew li ma hemmx il-*fumus juris* mitlub mil-legislatur. Da parti taghhom tqis li l-intimati rnexxielhom jippruvaw almenu b'mod *prima facie*, anke minn dak sostnut fir-risposta, li saru diversi pagamenti minn Dr Renald Micallef. Ghalhekk, jigi dedott li l-intimati ghandhom pretensjoni kawtelabbli.

Referibbilment ghall-ahhar subinciz iccitat mir-rikorrent l-**artikolu 836(1)(f) tal-Kap 12**.

Illi din il-Qorti kif diversament preseduta fil-kaz "**Spiteri vs Darmanin"** – P.A. (JRM) deciza fil-25 ta' Awwissu 2010 ma hallietx dubju dwar l-interpretazzjoni korretta ta' dan is-subartiklu u rriteniet: "*illi jinghad ukoll li d-disposzizzjoni tal-ligi taht ezami timplika li, **wara l-hrug ta' mandat**, tkun tbiddlet xi cirkostanza li minhbba fiha ma jkunx xieraq li l-istess Mandat jibqa' (ghal kollox jew in parti) fis-sehh*. " (Ara **"Dr. Tonio Fenech noe. Vs Dr. Patrick Spiteri et noe.** – P.A. (GC) ta' Awwissu 2001). Din it-tifsira tohrog mill-kliem testwali tad-dispozzizzjoni imsemmija.

Il-Qorti taqbel ma' din l-interpretazzjoni. Effettivament ghandu jirrizulta lill-Qorti li kien hemm xi tibdil fic-cirkostanzi sabiex twassalha biex tiddeciedi li mandat li kien ragjonevoli *ab initio*, jew gustifikabbli, issa m'ghadux. Sabiex issir din l-analizi wiehed irid iqis jekk mid-data tal-hrug tal-mandat ghadhomx jissussistu l-kundizzjonijiet ghall-hrug tal-mandat.

Ma jirrizultax li kien hemm xi tibdil fic-cirkostanzi li jista' jwassal ghar-revoka tal-mandat abbazi ta' dan l-artikolu u ghalhekk anke dan l-aggravju qed jigi michud billi ma hemmx raguni valida biex izzomm lill-intimat milli jikkawtela l-kreditu pretiz b'kull mezz permess bil-ligi.

Illi ghalhekk, il-Qorti ser tichad it-talba ghal revoka tal-mandat billi l-estremi rikjesti ghall-applikazzjoni tal-artikolu 836(10(b)(d)(f) ma jirrizultawx.

L-artikolu 836 (8)(b) tal-Kap 12

Illi saret talba wkoll sabiex is-sekwestranti jigu kkundannati ihallsu penali abbazi tal-artikolu 836(8)(b) tal-Kap 12. L-Artikolu 836 tal-Kap 12 gie emendat permezz tal-att XXIV tal-1995.

L-artikolu 836 (8) (b) jipprovdi:

"jekk, fuq talba tal-konvenut ghat-tnehhija ta' att kawtelatorju, l-attur jonqos milli jiggustifika li l-att kawtelatorju, kellu jinhareg jew fi zmien hmistax-il jum qabel ma sar ir-rikors ghall-hrug ta' l-att kawtelatorju, huwa jkun b'xi mod talab lill-konvenut li jhallas id-dejn, jew jekk id-dejn ma jkunx wiehed likwidu, sabiex jipprovdi sigurta` bizzejjed."

"*Izda d-dispozizzjonijiet ta' dan il-paragrafu ma ghandhomx japplikaw meta jintwera li kien hemm raguni ta' urgenza ghall-hrug ta' mandat."*

Il-qorti fid-diskrezzjoni taghha, tista' taqbel li tghabbi lil min ikun hareg mandat kawtelatorju kontra persuna, u fuq talba ta' din, b'piena ta' hlas ta' penali. Minabarra li tali impozizzjoni hija fakultattiva, irid jintwera ghas-sodisfazzjon tal-qorti li trid tkun sehhet wahda mic-cirkostanzi mahsubin mil-ligi biex tali sanzzjoni tigi imposta. Erbgha huma c-cirkostanzi elenkati fl-artikolu 836(8) f'dan ir-rigward, u ladarba hemm sanzjoni punittiva ghandhom jitqiesu bhala tassattivi. (ara **"Farrugia vs C&F Building Contracters Ltd**." – P.A. (JRM) – 14 ta' Awwissu 2014, "**Cole Foods Ltd. vs Euro Imports Ltd"** – P.A. (TM) – 13 ta' Marzu

2003, "**Spiteri vs Darmanin"** – P.A. (JRM) 25 ta' Awwissu 2010).

Illi dwar din id-diskrezzjoni nghad li l-Qorti hija tenuta li timponi l-penali fejn ikunu jirrizultaw l-estremi li l-ligi tezigi. Il-penali mahsuba fl-artikolu 836(8) tal-Kap 12 hija wahda ta' ordni pubbliku immirata li tizgura serjeta` fil-process gudizzjarju u biex ma thallix li l-istitut tal-mandati kawtelatorji jintuza b'abbuz.

Illi fil-kaz **"Paul Attard noe. Vs Loreto Abela"** – P.A. (JRM) – 25 ta' Mejju 2005, inghad hekk:

*"Illi ghar-rigward tal-azzjoni attrici immirata ghall-kundanna tal-imharrek ghad-danni minhabba u b'konsegwenza ta' hrug ta' mandat kawtelatorju kollox irid jitqieghed fil-qafas ta' zewg principji ewlenin; l-ewwel wiehed huwa dak li min jirrikorri ghall-jedd li ghandu ma jitqiesx li hu responsabbli ghall-hsara mgarrba minn haddiehor minhabba l-uzu xieraq ta' dak il-jedd ("**qui suo jure utitur neminem laedere videtur**"); it-tieni wiehed huwa dak li l-jedd li wiehed ifittex ir-rimedji tieghu billi jirrikorri ghall-awtorita` gudizzjarja, minflok jiehu l-ligi b'idejh, mghandux jigi mxekkel bla bzonn;*

"Illi generalment l-abbuz mill-procedura guddizzjarja jitqies biss f'kazijiet eccezzjonali li, x'aktarx, jintrabtu mal-qerq ta' persuna li tkun irrikorriet ghaliha jew mal-frugha tal-pretensjoni nnifisha. Fejn ikun hemm element ta' agir fieragh fi procedura gudizzjarja, dan normalment jixhed l-abbuz tal-process gudizzjarju. F'dan ir-rigward inghad li ghalkemm, ir-ragunijiet li ghalihom min ikun talab u kiseb il-

hrug ta' mandat kawtelatorju jista' jinsab hatighad-danni ma jintrabtux biss mal-erba' cirkostanzi msemmija fl-artikolu 836(8), that ir-regoli generali tar-responsabbilta` irid jintwera li tali persuna tkun mexxiet b'imprudenza, traskuragni jew nuqqas ta' hsieb ta' missier tajjeb tal-familja."

Applikati dawn il-principji ghall-kaz in ezami, ir-rikorrenti ndika li qed jinvoka specifikament is-subinciz (b) tal-artikolu 836(8). Illi jigi ritenut li din il-Qorti sabet li l-intimati ppruvaw *prima facie* li kellhom raguni ghall-mandat u ghalhekk teskludi li agixxew b'mod fieragh u vessatorju. Illi ghalkemm, ma jirrizultax li saret interpellanza ohra sussegwentement ghall-ittra ufficjali esebita a fol 4 datata 14 ta' Dicembru 2011 izda lanqas jirrizuta li s-sekwestrat kien biddel l-atteggjament tieghu lejn il-kreditur pretiz. Il-pagamenti li saru kienu ftit wisq u ma hemm xejn li jinduci lill-Qorti biex tahseb li kien, jew kellu jkun sorpriz bil-hrug tal-mandat.

Ghalhekk issib li anke din it-talba ghandha tigi michuda .

Artikolu 838A – Garanzija

Ir-rikorrenti, fit-tielet talba talab li l-intimati jigu ordnati jaghtu garanzija idonea sabiex jaghmlu tajjeb ghal spejjez u danni li jistghu jigu sofferti, kemm-il darba ma jigix imhassar il-mandat ta' sekwestru.

Din it-talba hija maghmula fit-termini tal-**artikolu 838A tal-Kap 12 tal-ligijiet ta' Malta.**

Illi l-Qorti hija tal-fehma li r-rimedju tal-ghoti tal-garanzija huwa alternattiv ghat-talba ta' thassir tal-mandat, u anzi jista' jinghata biss jekk kemm-il darba t-talba ghat-thassir tal-Mandat ma tintlaqax kollha jew imqar in parti, jigifieri sakemm il-mandat ikun b'xi mod ghadu fis-sehh. (Ara **"Joseph Demicoli vs Coleiro General Supplies Ltd."** – P.A. (RCP) 30 ta' Mejju 2002. Li kieku ma kienx hekk, l-ahhar erba' kelmiet tal-artikolu partikolari kienu jkunu ddahlu fil-ligi ghalxejn.

Fil-kaz **"Charles Darmanin et vs Albert Cachia et",** P.A., - (JRM) 31 ta' Lulju 2007 gie ritenut:

"Il-ligi trid ukoll li lill-Qorti tintwera "kawza gusta" biex twassalha tqieghed fuq il-parti ezekutanti ta' Mandat kawtelatorju l-piz li toffri garanzija tajba. Il-fatt wahdu li jkun inhareg il-mandat ma jitqiesx bhala "kawza gusta" ghall-finijiet ta' dan l-artikolu (l-artikolu 838A). irid ikun hemm ragunijiet ohrajn, izjed serji u impellanti, li jwasslu lill-Qorti taghti dik is-sanzjoni, x'aktarx imsejsin fuq il-htija kif imfissra fl-artikoli 1031 u 1032 tal-Kodici Civili."

Fil-kaz **"Avukat Vincent Falzon noe. Vs Alex Sullivan"** – P.A. (GC) 2 ta' Marzu 2001, intqal li: "d-*danni li ghalihom jirreferi l-artikolu taht ezami huma dawk li l-intimat ezekutant jista' jipprova li jkun garrab direttament minhabba l-hrug ta' att kawtelatorju", u diment li jikkonkorru l-elementi mitluba mil-ligi ghal tali likwidazzjoni. U minbarra hekk, jidher li fejn persuna ntwera li kellha ragunijiet tajba biex tohrog Mandat kawtelatorju u l-istess Mandat la kien eccessiv, la fieragh u lanqas vessatorju, ghaldaqstant ma jitnisslux ragunijiet la ghall-kundanna*

ghall-hlas ta' penali u lanqas ghad-danni minhabba l-istess mandat. (Ara **"Cole Foods Ltd. vs Euro Imports Ltd."-** P.A. (TM) – 13 ta' Marzu 2003.

Illi kif inghad fid-decizjoni **"Joseph Demicoli vs Coleiro General Supplies Ltd."** P.A. (RCP) – 20 ta' Mejju 2002) u wkoll fid-decizjoni **"Mediterranean Film Studios vs Albert Galea et"** (P.A. – 30 ta' Gunju 2000):-

"Il-fatt li nhareg mandat kawtelatorju kontra(r-rikorrenti mhux bizzejjed biex jitlob din il-garanzija. Dan il-fatt wahdu mhux il-kawza gusta li trid il-Ligi. Li kieku kien hekk, il-Ligi kienet tghid li kull min inhareg mandat kontra tieghu ghandu jinghata garanzija, izda l-Ligi trid ukoll, barra l- hrug tal-mandat, li jkun hemm kawza gusta….."

Issa fil-kaz in ezami, diga gie deciz li l-mandat ma ntalabx abbuzivament, u lanqas mhu vessatorju. Ma jidhirx li l-intimat mghandux *prima facie* bazi guridika fuq x'hiex seta' jagixxi. Is-somma kawtelata ma tidhirx li hi ingustifikata u vessatorja tenut kont li l-intimati agixxew in kawtela tal-pretensjonijiet taghhom u ma jidhirx li qed isir abbuz f'dan l-istadju mill-istess procedura. Ghalhekk, ma jidhirx li hemm lok li tigi imposta garanzija skont l-artikolu 838A tal-Kap 12.

III. <u>KONKLUZJONI.</u>

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi** billi **tichad it-talbiet kif dedotti** ghar-ragunijiet spjegati.

L-ispejjez jithallsu mir-rikorrenti.

Moqrija.

Onor. Imhallef Lorraine Schembri Orland
LL.D., M.Jur.(Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.
20 ta' Jannar 2016

Josette Demicoli
Deputat Registratur
20 ta' Jannar 2016